

~

Poslední týden před vánočními svátky měli žáci z tříd VI. C, VII. C a VIII. B zajímavý program týkající se školních obědů a jídla obecně. Každou uvedenou třídu čekala dvouhodinová přednáška paní Kristíny Třeškové z organizace Mary's Meals. Paní Kristína nebyla u nás poprvé a věříme, že ani naposledy.

K tomu, o čem přednáška byla, musíme dojít oklikou přes naši školní jídelnu. V České republice fungují provozy školních kuchyní a jídelen unikátním způsobem. Za pár korun mají žáci možnost se kvalitně najíst. Dodržují se výživová pravidla. Nevíme, jak se vaří na jiných školách, ale u nás velmi dobře, a dokonce máme obvykle možnost vybrat si ze dvou druhů obědů. Školní obědy (stejně jako obědy pro zaměstnance, na něž jim ve velké míře přispívá zaměstnavatel) nejsou povinné, většina osazenstva školy je však využívá.

Ne však každý strážník je za oběd vděčný, občas někdo místo vděku raději reptá a najdou se i takoví, kteří jídlem plýtvají. Bud' se v jídle jen porýpají, anebo ho dokonce rovnou netknuté odnáší do okénka k likvidaci. Pracovnice školní kuchyně se snaží zpestřit oběd i podávaným ovocem či baleným mléčným nápojem. Na školním dvoře lze následně pár kousků takového jídla vidět, popř. paní uklízečky nacházejí potraviny uvnitř budovy školy, leckdy i ve stavu, kdy mají poté s úklidem více práce.

Věřte, že je nám to pokaždé líto, a je to jenom známkou toho, jak se naši žáci mají dobře. Nemají představu o tom, co je opravdový hlad a nedostatek, na rozdíl od svých prarodičů a praprarodičů. Není to v pořádku.

Na světě žijí miliony dětí, kterým hlad brání v jejich školní docházce. Místo, aby se učily, zůstávají v místě bydliště, a bud' se snaží pracovat nebo žebrají, popřípadě hledají jakékoliv jídlo všude, kde se dá. Třeba na smetišti. Nemají možnost se v životě posunout, protože jsou nevzdělané a trápí je i různé choroby, jejichž příčinu lze nalézt také v samotném hladovění a špatných podmínkách k bydlení.

Mary's Meals je světová organizace, založená a řízená Magnusem MacFarlane-Barrowem žijícím ve Skotsku. Celý projekt řešení hladu ve světě je postaven na nízkonákladovosti a dosahuje vysoké efektivity díky práci desetitisíců dobrovolníků. V České republice existuje a funguje jediná pobočka, a to v Brně, a veškeré finanční příspěvky jsou ve výši 100 % předávány centrále Mary's Meals International. Náklady na obědy pro jednoho žáka na celý školní rok vycházejí v současnosti na 550 Kč. Ano, čtete správně.

Princip je jednoduchý. Školy zapojené do projektu Mary's Meals poskytnou každému žáku školní oběd. Pro většinu dětí i jejich rodičů, mají-li je, je to obří motivace. Docházka vystoupala strmě nahoru. Někdy se jedná o jejich jediné jídlo během dne, tudíž si ho náležitě váží. Nemohou si ho vybrat. Den, co den dostávají jedno a totéž jídlo. Třeba kaši do hrnečku.

Naši žáci měli možnost ochutnat „likuni phala“, což je název pro kaši, kterou ve školách baští děti třeba v africké Malawi. Někteří si pochutnali a snědli všechen vzorek, jiní se kaše ani netkli, někdo jen ochutnal. U nás se vaří každý den dva druhy obědů a nabídka jídel je pestrá. Co by české děti asi řekly na to, kdyby dostávaly denně stále stejné jídlo?! Žáci v Malawi, Etiopii, Jižním Súdánu, Indii, na Haiti, v Libanonu, Keni, Sýrii, Zambii, Zimbabwe, Beninu a dalších zemí jsou šťastní a vděční, a rozhodně nehrozí, že by jídlem plýtvali, nebo je dokonce házeli z oken tříd.

S plným žaludkem se lépe učí, studuje a pracuje. To potvrdí každý. A když děti v chudých oblastech světa dostanou v místě svého vzdělávání oběd, dělají pokroky i ve svém studiu. Jen vzdělání lidé (a nemusí být jen vysokoškolsky) mohou v budoucnu pomoci své zemi a nemusí štěstí hledat jinde. Mnohé děti, které prošly školami zapojenými do projektu Mary's Meals, pracují nyní jako šikovní řemeslníci, zemědělci, ale také třeba jako zdravotní sestry, učitelé a v dalších profesích.

A podstatná drobnost na závěr: Suroviny potřebné pro vaření školních obědů se odebírají od místních farmářů, tudíž se podporuje místní ekonomika a ekologie.

Věříme, že osvěta o jídle, potravinách, jejich hodnotě a (ne)samozřejmosti, o potřebě pomáhat jiným přinese něco pozitivního i nám, šťastnějším lidem této planety.

